

Skovlandbrugs-systemer med frugt og -bær i praksis.

Økologikongres 2021.
25. November

Hanne Lindhard Pedersen
HortiAdvice

- Konsumproduktion (Tænk på afsætning).
- Most, cider eller anden forarbejdning (egen forarbejdning? Tænk på afsætning).
- Dække/ly eller føde for høns eller andre husdyr.
- Opbygning af jordens humusindhold. Fra 1,5-2,0 % til 3,5-4,0% på 6 år.
- Læhegn.
- Biodiversitet i marken.
- Streuobst (Tysk), på svært tilgængelige jorde. Høstes de år frugten er pæn.

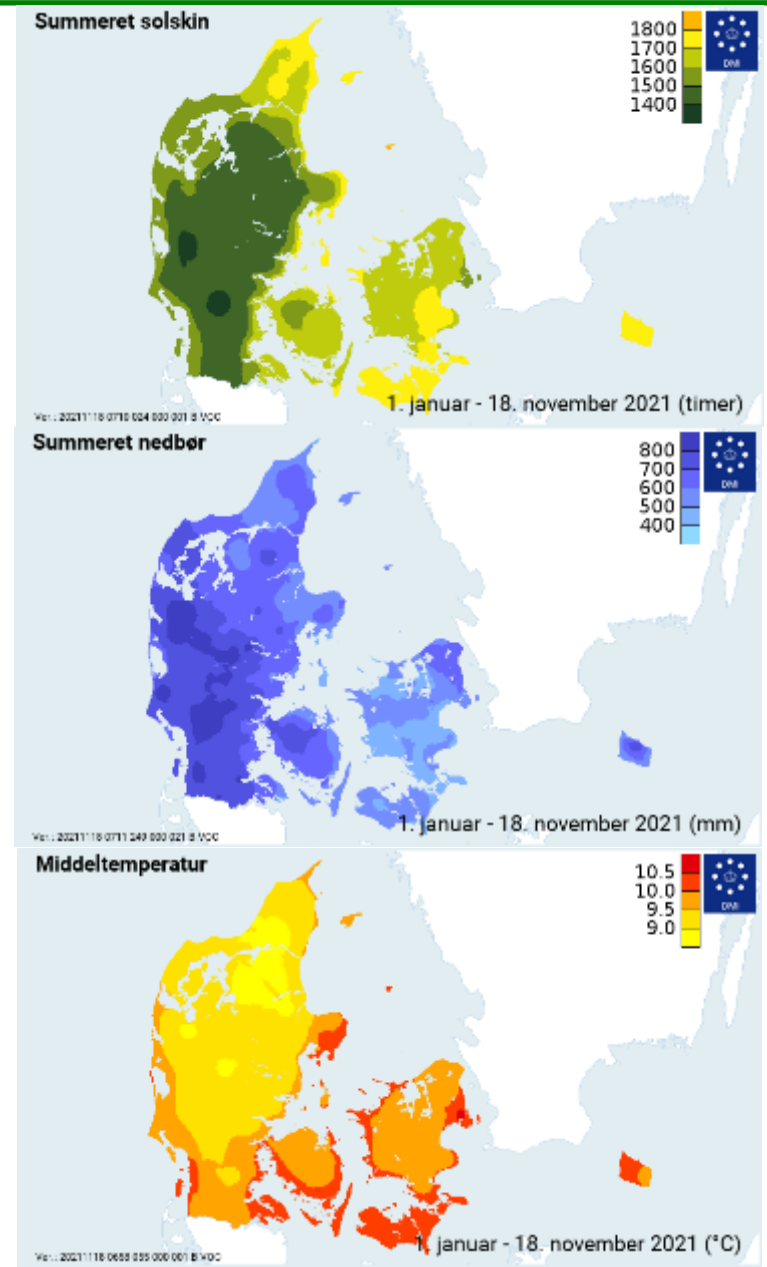
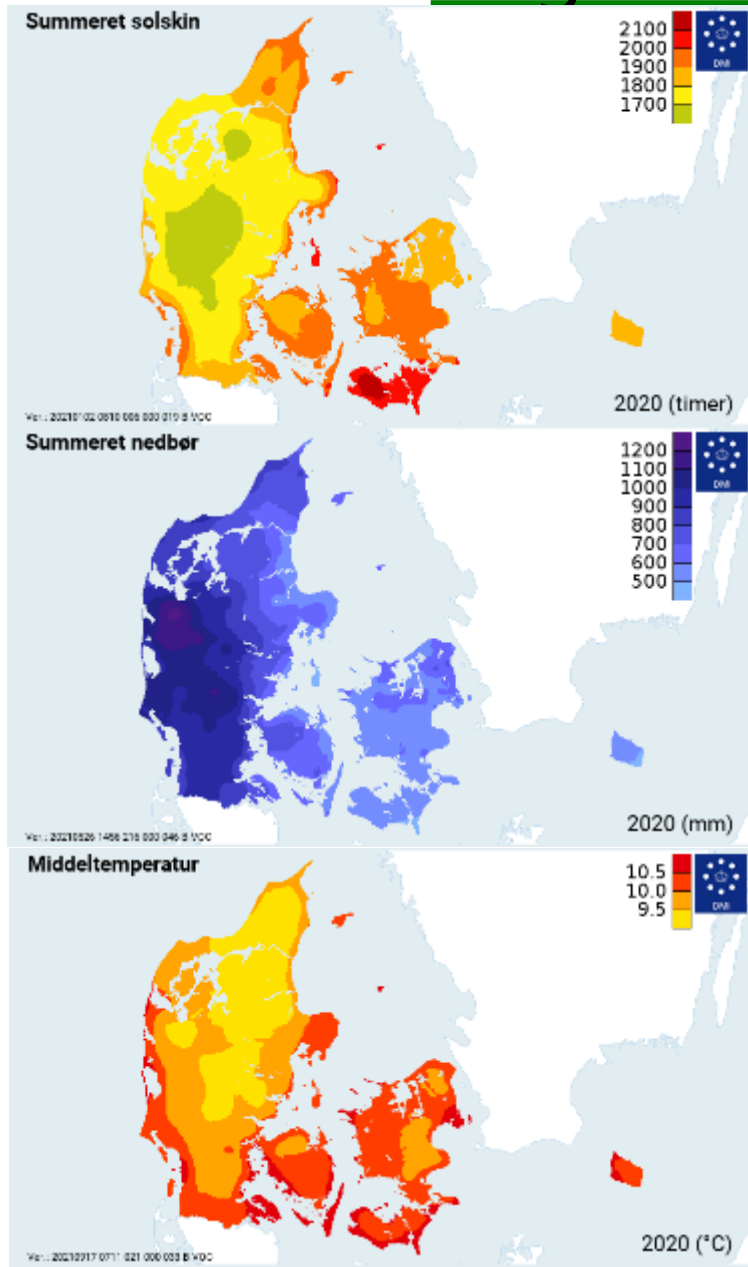

HortiAdvice

Jordbundsforhold, hvis man vil have det bedste ud af det.

- Hvis jorden er vandlidende trives frugttræer ikke (Frugttræskræft). Måske kan der plantes solbær, ribs, blåbær, hyld....
- Frugt gror bedst i en dybmuldet, veldrænet, lerblandet sandjord, sandblandet lerjord eller lerjord.
- Træ- og buskfrugt (undtagen blåbær).
 - RT: 6,0-7,5
 - Pt: 3,0-6,0
 - Kt: 20-25 og 12-15,
 - Mg 8-12
 - Bt:4-8

Klimatiske forhold 2020 og 2021

Udtag 2 jordprøver og ud fra disse foretages grundgødsning med staldgødning inden plantning. Frugter kan specielt godt lide et højt niveau af kalium og magnesium.

Hegning er vigtigt de første 3-4 år for at undgå skader forårsaget af harer, rådyr og kronstyr.

Iså en svagt voksende græs, gerne med blanding af diverse urter og kløver i køregangen mellem træerækkerne.

Renholdelse for ukrudt i træerækkerne er vigtig de først ca. 3 år for at planterne kan få godt fat og komme i gang med at vokse.

Lige ved plantning skal der foretages justeringsbeskæring så træerne bliver formet rigtigt. Senere når træer er kommet godt i gang med at vokse kan det overvejes at hovedbeskæringen foretages med en god hegnsklipper.

Husk bier til bestøvning under blomstring.

Hold plantagen ren for ukrudt i træækkene, specielt fra marts til juli.

Ingen ukrudtsbekæmpelse og ingen kvælstofgødskning

Mekanisk renhold og ingen kvælstofforsyning, god jord.

Ladurner Krümmer – en sideforskudt fræser.

En sideforskudt fræser af mærket Humus planet.

A. Ukrudtsdug kan lægges på begge sider af rækken efter plantning, her i æbler. Det kræver god forankring med bøjler eller sandsække. Mus og mosegrise kan blive et stort problem og plasten bør trækkes væk fra stammerne om vinteren. En bøjle til at holde ukrudtsdugen er vist. **B.** Et lag halm på ca. 20 cm's tykkelse skygger det meste ukrudt væk. Mus og mosegrise trives under halmlaget, og derfor bør halmen trækkes væk fra stammen om vinteren.

Sundt plantemateriale.

Når der etableres flerårige plantninger er det første skridt til at forebygge angreb af sygdomme og skadedyr at bruge sundt plantemateriale. Hvis der startes med inficeret plantemateriale vil dette oftest skabe yderligere problemer i hele kulturforløbet. Det ideelle er et velforgrenet 2 års træ, der hurtigt kommer i bæring og opnår en god balance mellem vækst og frugtproduktion.

Frøblandinger til blomsterstriber.

Køb så vidt muligt økologiske blandinger. Findes den ønskede blanding ikke, skal der søges dispensation til brug af konventionelt frø. Hvis du vil bruge ikke-økologiske frø, er det en betingelse, at frøene er ubejdsede, og du må ikke bruge sorter, der er genetisk modificerede.

Køb af træer og buske til plantning.

Se på den økologiske frødatabase: OrganicXseed: Er den aktuelle sort her, skal den købes økologisk. Generel regel om at bestille plantemateriale 2 år før plantning, således det kan nås at producere økologiske planter.

Der kan søges dispensation til brug af konventionelle planter. Hvis der ikke er tilgængeligt materiale på databasen.

Hvis der fås dispensation til køb af ikke økologiske planter, skal det være barrodstræer, dvs. ikke i en potte.

Der er mange æble- og jordbærsorter tilgængelige, men ikke meget af de resterende frugt- og bærarter.

	Meget svage grundstammer (20-40 %)	Svage grundstammer (40-60 %)	Middelkraftige grundstammer (60-80 %)	Kraftige grundstammer (80-100 %)
Æble- grundstammer	M9, B9, M27		M7 (MM106)	A2, MM111, Frøstamme/ vildstamme
Pære- grundstammer	Pyrodwarf	Kvæde C	Kvæde A, Kvæde Adams	Pære-frøstamme

Erhvervsmæssigt bruges svage grundstammer.

Husk at de skal have en pæl for at stå fast.

Alle træer er podede.

Giver frugt året efter plantning.

Rolig vækst er vigtig for blomsterknopdannelse

Mindre angreb af æbleskurv

Jeg vil anbefale:

Æblesorterne: Rød Aroma, Holsteiner Cox, Rød Ingrid Marie, Rubinstep/Pirouette, Alkmene, Rød Topaz og Belle de Boskoop.

Pæresorterne: Concorde, Xenia/Katrine og Gräfin Gepa.

Husk æbler og pærer er fremmedbestøvere, der skal være en anden sort til at bestøve sorten.

Husk der skal være bier tilstede til overførsel af pollen.

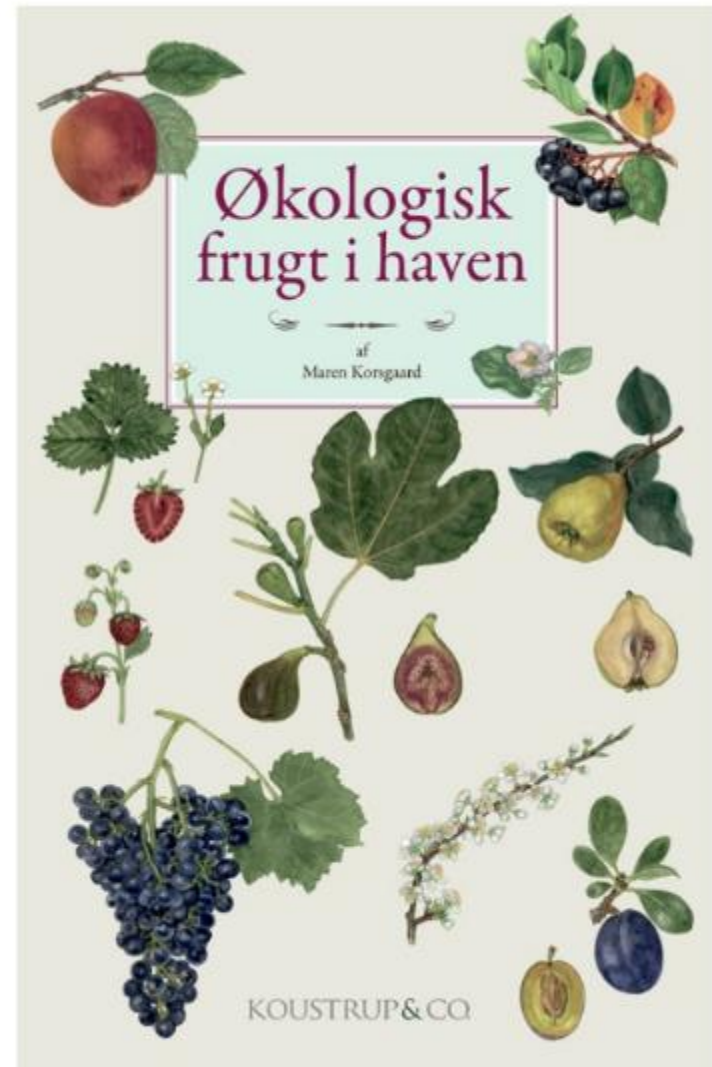

HortiAdvice Robuste sorter af frugt og bær

Sunde sorter af frugt og bær:

<http://www.havensfrugt.dk/pjecer.html>

Bog: Økologisk frugt i haven:

https://www.plusbog.dk/oekologisk-frugt-i-haven-maren-korsgaard-9788793159457?affiliate=6433&dfw_tracker=29658-9788793159457&qclid=EAlaIqobChMlhcmW5YfC8wIVygaICR2D9AYREAAYAIAAEgLRGfD BwE

HortiAdvice Sygdomme og skadedyr

Mange organismer kan lide frugt og bær.

De mest ødelæggende i æbler og pærer:

Mosegrise, frugttrækræft, skurv, æblehveps og æblevikler.

